

EINDELOOS

TIJDSCHRIFT VAN DE STUDIERICHTING GESCHIEDENIS AAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Dit jaar viert het PC Hoofthuis haar twintigste verjaardag. Het heeft er alle schijn van dat onze faculteit dit heugelijke gebeuren onopgemerkt voorbij zal laten gaan. Daarom voelt Eindeloos zich geroepen om het gebouw en een aantal van de mensen die er dag in, dag uit werken te eren met een themanummer.

Het PC Hoofthuis, zelf het product van onderwijshervormingen, heeft heel wat veranderingen binnen de Universiteit meegemaakt. Maar zij staat nog steeds even ongenaakbaar als in 1984 aan de gracht. Generaties studenten hebben gebruik gemaakt van de bibliotheek, kantine en studieruimten. Honderden mensen werken er of hebben er gewerkt.

Hoe vaak staat men echter stil bij het bijzondere van het alledaagse? Bekijk het grillige verloop van de gevels, observeer de mensen die de boel draaiende houden. Er is binnen de muren genoeg stof voor een romancyclus waar 'Het Bureau' bij in het niet valt.

In deze Eindeloos wordt een bescheiden poging gedaan om licht te werpen op het reilen en zeilen van onze faculteit en opleiding. Wat is de achtergrond van het gebouw? Hoe is het om er dagelijks je brood te verdienen? Eindeloos sprak met enkele medewerkers en zij blijken vooral erg positief over het PCH.

Verdiend het onderkomen van de Amsterdamse Geesteswetenschappers eigenlijk geen kleine hulding? Een blijk van waardering voor een gebouw waar veel over wordt gezeurd, maar waar iedereen toch wel van houdt. Binnen afzienbare tijd gaat onze faculteit het PC Hoofthuis verlaten, ongetwijfeld voor een veel aantrekkelijker onderkomen. Denk, als het eenmaal zover is, nog eens terug aan de mooie jaren aan de Spuistraat. We gaan ons Huisje vast nog missen.

*Errik Buursink
Hoofdredacteur*

Faculteit zonder cynisme

DOOR ERRIK BUURSINK - Over het PC Hoofthuis lopen de meningen nogal uiteen. Was men bij de oplevering in 1984 nog unaniem positief, tegenwoordig is er veel kritiek op de huisvesting van onze faculteit. Als de plannen van de Universiteit doorgaan zal de hele faculteit der Geesteswetenschappen over een paar jaar verhuizen naar het Binnengasthuisterrein en de Oudemanhuispoort. Wat er dan met het huidige gebouw zal gebeuren is nog niet bekend. Zal leegstand het roemloze einde van ons Huis zijn?

Bij de opening van de nieuwbouw van wat toen nog de Letterenfaculteit heette sprak hoogleraar Prof. W.G. Klooster, geïnspireerd door P.C. Hooft, de woorden: "Moge dit nieuwe gebouw, dat zoveel fraaie uitzichten biedt, de gebruikers inspireren om zich te *stellen t'schrap tot winst van waarde en wetenschap.*" Hoogdravende woorden, die horen bij het in gebruik nemen van een groot gebouw. Onder de toehoorders was ook architect Theo Bosch, de herbouwer van de Nieuwmarktbuurt en destijds Neerlands architectonische hoop in bange dagen. Een gebouw waar circa 3000 studenten zouden gaan studeren inpassen tussen de kleinschalige bebouwing langs het Singel was geen makkelijke opgave. Er was in Amsterdam door de sloopwoede van de overheid en de ziellose nieuwbouw rondom de Weesperstraat veel weerstand tegen de bouw van grote complexen. Theo Bosch had echter lof oogst met de kleinschalige wederopbouw van de St. Antoniesbreestraat. In samenspraak met de bewoners van de Nieuwmarktbuurt had Bosch, op basis van het oude stratenplan, een intieme straat ontworpen waar heel bewust woon- en

werkfuncties werden gemengd. Bij oplevering, begin jaren '80, was het zogenaamde 'bouwen voor de buurt' helemaal *en vogue*, wethouder Jan Schaeffer was de ongekroonde koning van de stadsvernieuwing en Bosch zijn hofarchitect. Het was dus niet vreemd dat juist hij de opdracht kreeg om de nieuwe huisvesting van de Letterenfaculteit te ontwerpen.

Bosch zag het PC Hoofthuis als zijn meest geslaagde ontwerp. Zijn ideaal van een ruimelijke, lichte architectuur komt in het gebouw duidelijk naar voren. Dankzij diepe sleuven dringt daglicht tot in de kern van het gebouw door, verder zorgt de duidelijke geleding van de gevels dat het pand geen massale uitstraling heeft.

De bedoeling was geen gesloten onderwijsbunker te bouwen, maar een faculteit die middenin de stedelijke samenleving staat. Er waren om dat te bereiken vijf ingangen gedacht, zogenaamde 'vensters op de gracht', waardoor mensen tussen de Spuistraat, het Singel en de Raadhuisstraat konden lopen.

Lees verder op de volgende pagina

Vervolg van de vorige pagina

Een aantal commerciële ruimten moesten het complex nog verder verankeren in de stad. Bosch zocht bewust aansluiting bij het Witte Huis op de hoek met de Raadhuisstraat. De schaal, de kleuren en de geleding van de gevels zijn geënt op dit voormalige verzekeringskantoor. Een aantal materialen die vaak door Bosch en zijn leermeester Aldo van Eyk werden gebruikt, zijn ook verwerkt in het PC Hoofthuis. Het gebouw wordt gekenmerkt door rond geprofileerde beton elementen, grote, hoge ramen en kunststof gevelplaten.

Het interieur is een wonder van transparantie. Daglicht komt tot op de werkplek van iedere student en docent. De routing is duidelijk gemaakt met behulp van kleuren en elke verdieping heeft zijn eigen tint linoleum op de vloer. De eerste drie etages zijn gereserveerd voor de grootschalige functies. Entrees, elektronische werkplekken, bibliotheek en kantine. Daarboven begint het domein van de werkgroepen en het onderzoek.

Vanaf het begin bleken er echter haken en ogen aan de architectonische visie te zitten. Bosch' ideaal van de faculteit als onderdeel van het stedelijk leven bleek door een invasie van junks en daklozen niet zo'n onverdeeld succes als gedacht. Net zoals langs de Antoniesbreestraat de doorgangen en open trapshuizen al snel met hekwerken werden afgesloten en er in de loop der jaren in de binnenstad zelfs hele straten ontoegankelijk werden gemaakt, moesten ook de meeste van de ingangen van het PC

Hoofthuis er aan geloven. Slechts twee tegenover elkaar liggende entrees bleven open. Een in- en uitgang aan slechts één kant van het honderd meter lange gebouw komt de toegankelijkheid niet ten goede en gebruikers moeten door de ingrepen vaak lange afstanden afleggen.

Zo transparant als de inrichting is, zo ondoorzichtig is het systeem van trappen in het gebouw. De smalle treden laten tweerichtingsverkeer nauwelijks toe. Dat was ook niet de bedoeling. Bosch had voor het PC Hoofthuis een ontsluitingssysteem op basis van eenrichtingsverkeer in gedachten. Dat ook de academische samenleving niet maakbaar is bleek al snel, een constante verkeerschaos binnen het gebouw is het resultaat.

Tegenwoordig passen architecten veelal weer baksteen toe om gevels te bedekken en het 'glas- en glansrijk letterengebouw' waar Professor Klooster in zijn openingsrede over sprak, heeft door aanklevende stofdeeltjes en oprukkende mosbegroeiing, veel van haar allure verloren. Het wordt echter ten onrechte gezien als een architectonische misser. Onze faculteit is geenszins een storend gebouw. Het fijnkorrelige gevelbeeld van het Singel wordt zo min mogelijk aangetast en de Spuistraat was ook met een warmere invulling een urbane goot geweest. Het interieur van het pand stamt wel duidelijk uit een andere tijd. In Bosch' ontwerp was het gebruik tot in de detail gepland. Dat de werkelijkheid anders is dan de architect graag gezien had doet afbreuk aan de functionaliteit van de faculteit.

Er waait een nieuwe wind door de

gangen, die van de flexibiliteit. Het P.C. Hoofthuis voldoet niet langer en past niet in het concentratieplan van het Universiteitsbestuur. Geesteswetenschappen gaat verhuizen en het PCH blijft straks leeg achter, een monument uit een minder cynische tijd.

Mijn PC Hoofthuis

Vaak, wanneer ik langzaam door haar heen loop hoor ik mensen zachtjes zeuren,

Zeuren over haar, zwijgen over schoonheid.

Iedereen snelt door haar gangen, niet begrijpend wat zij zegt,

Iedereen is bezig niemand ziet wat zij bedoelt.

Stig wacht zij aan de Singel staat er fier en vol van trots,

Onbegrepen, ongezien kruipt de tijd door al haar stenen.

Soms vecht zij terug, er is niemand die het ziet of hoort,

Ik moet lachen om haar streken.

Mensen klagen over ramen, over ruimtes licht en klein,

Schreeuwen om het hardst het is niet fijn, maar ondertussen, ondertussen.

Zij weet hoe ik het zie, ik weet wat zij bedoelt,

Iedereen is zo voorspelbaar zo open ja, zo net als zij.

Uren kan ik door haar dwalen, mij verbazen, nieuwe gangen,

Tijden kan ik door haar dolen, steeds opnieuw en nog een keer.

Gister was ontdekking morgen is gezien of niet, ja toch,

Haar kamers zijn gesloten maar haar schoonheid altijd open.

Soms als het laat is en de zin weg om te werken,

Dan ga ik naar mijn favoriete plek. Ik klim en ik klim.

Hoger en hoger even terug wat zie ik daar, nee toch niet.

Ik klim dan op het dak haar schouder en tuur over de schone stad.

Wanneer ik daar dan zit en luister, heel stil luister wat zij zegt,

Dan hoor ik haar soms heel zacht huielen en mij vragen,

Waarom niemand haar begrijpt.

BERICHT VAN DE FSR

Weinig beleidsnieuws van de FSR deze keer. We hebben nog geen brief ontvangen van de decaan over bindend studieadvies, maar we wachten in spanning...

Ondertussen delen we condooms uit op het Valentijns gala, is de lang beloofde tafelfuotbaltafel op komst en starten we binnenkort met een Logoactie. "Bedenk een Logo voor de FSR en win....".

Met freebees en mooie prijzen proberen we dus de aandacht van de studenten te trekken.

We hopen op een groot aantal verkiezingskandidaten dit jaar. En na onze oproep voor nieuwe raadsadviseurs bestaat er wel een kans dat we inderdaad spannende verkiezingen gaan hebben dit jaar.

We hebben maar liefst 14 enthousiastelingen die de functie van raadsadviseur wel willen vervullen. Binnenkort meer over de verkiezingen.

Onze penningmeester is momenteel aan het uitzoeken of de mogelijkheid bestaat om in het weekend een tweede bibliotheek open te stellen. Dat studenten niet normaal kunnen studeren in de UB is belachelijk. Ik houd jullie op de hoogte!
Eva van Velzen

Ps De vergadering vindt nu iedere woensdag van 17.00 tot 19.00 plaats in kamer 302.

GERBEN SPREEKT!

Het was gezellig bij de Nederlandse Spoorwegen. Het verlies was tot recordhoogte gestegen en dat vroeg om een feestje. De bestelde flessen champagne, die per trein vanuit Frankrijk op het hoofdkantoor bezorgd zouden worden, hadden een uur vertraging opgelopen wegens een wisselstoring nabij Hilversum. Na aankomst van de broodnodige bubbels bleken bovendien 20 flessen op raadselachtige wijze verdwenen. Uw zeer gewaardeerde columnist, die vanwege dezelfde wisselstoring urenlang vaststond op station Weesp, wist van niets. Het NS-feestje was er één van de besloten soort. Zowel de reizigers als het personeel waren niet uitgenodigd. De drie wél aanwezige directeuren zakten lekker achterover in hun fauteuil met in de ene hand een glaasje bubbels en in de andere een dikke Hajenius sigaar. Zij hadden daar alle reden toe, want hun bonussen waren net bekend gemaakt. Bovenop hun toch al ruime salaris van gemiddeld 400.000 euro kwam nog eens een gratificatie van enkele tienduizenden euro's. Genoeg om het reizen per trein nog eens een paar jaar uit te kunnen stellen. Gelijktijdig met de presentatie van deze extravagante en onverdiende bonussen, verscheen er een persbericht waarin de NS bekendmaakte dat een volgende prijsstijging onvermijdelijk was. Wegens een slechte oogst in Frankrijk was de champagne fors duurder geworden, bovendien worden de benzinekosten van de slurpende directeursauto's er ook niet minder op. Op advies van Bram Peper is binnen de NS-top tevens besloten om de kaartjesautomaten van de vier grote stations in Nederland direct in verbinding te brengen met de bankrekeningen van de drie directeuren. Op die manier weet de reiziger tenminste waar zijn zuurverdiende geld heen gaat.

De uitkering van de prestatiebonussen hebben mij als onwetende forens toch aan het denken gezet. Wanneer de leiding van het bedrijf beloofd wordt voor het creëren van een recordverlies, betekent het dat ook lagere personeelsleden een schouderklopje verdienen voor het neerzetten van slechte prestaties. Met deze gedachte stopte ik de arme conducteur van een astronomisch vertraagde trein stiekem een tientje toe. De arme jongen had zó zijn best gedaan.

GEESTESWETENSCHAPPER PUR SANG

DOOR EDWARD LIDDIARD – **Wie het stratenregister van Amsterdam er op naslaat ontkomt niet aan de erfenis van de Gouden Eeuw. De groten namen uit deze glorie tijd worden geëerd met hun eigen straat, plein of park. Zo heeft Vondel zijn park, Mercator zijn plein en Rembrandt zelfs beide. Welke grootse daden hebben ertoe geleid dat het schitterende pand aan de Spuistraat naar P.C. Hooft werd vernoemd?**

Pieter Corneliszoon Hooft werd op 16 maart 1581 geboren als zoon van de geusgezinde Amsterdamse burgervader C. P. Hooft. In zijn late tienerjaren stuurde zijn vader hem op een *Grand Tour* die hem door Frankrijk, Italië en Duitsland zou voeren. Het was in Italië dat de jonge Hooft blijk gaf van zijn liefde voor de fijne letteren. Bij terugkomst in de Nederlanden ving hij dan ook direct aan met zijn studie letteren en rechten. Zijn eerste lyrische publicatie, *Den nieuwen Lusthof*, dateert uit 1606. Even leek het erop dat hij in zijn vaders voetsporen zou treden toen hij in 1609 door Prins Maurits tot Baljuw van Muiden, Drost van Muiden en Hoofdofficier van Weesp en Weespercarpsel werd benoemd.

Toch zou zijn carrière zich meer en meer op het artistieke vlak ontwikkelen. In zijn hoedanigheid als Drost en Baljuw verbleef hij gedurende de zomer op het Muiderslot. In plaats zich te weiden aan bestuurlijke zaken omringde hij zich op 't *hooghe Huis te Muiden* met de crème de la crème van de intellectuele elite van zijn tijd. Hoofts contact met Hugo de Groot, Van Baerle, Sweelinck en Huyghens kreeg bekendheid onder de naam Muiderkring. Het zou de spil zijn geweest van het Nederlandse literaire leven in de Gouden Eeuw. De veelzijdige Hooft schreef meerdere treurspelen, het blijspel *Warenar*, het herderspel *Gradina* en een groot aantal Minnedichten, waaronder deze aan zijn geliefde Leonoor.

*Leonoor, mijn lieve licht,
Voor uw oog de zonne zwicht
Met haar blonde stralen,
Die gansch niet, in mijn gezigt,
Bij zijn glorie halen.*

*Vonken, foelie aan die git,
Gitjes met uw gouden pit,
Bliksemt niet zoo fellik
Dat het hart, dat u aanbidt,
Te eenemaal verwellik.*

Ook zijn enkele briefwisselingen, waaronder één met Constantijn Huyghens, bewaard gebleven voor het nageslacht. Het is deze veelzijdigheid die P.C. Hooft tot een echte geesteswetenschapper zouden maken. Want naast de aristocratische bestuurder en literair schrijver was er ook de historicus Hooft. Het is onmogelijk om het werk van Hooft los te zien van de politieke gebeurtenissen van zijn tijd. Zijn treurspel *Beato oft Oorsprong der Hollanderen* (1617) kan gezien worden als een manifestatie van een ontluikende Noord-Nederlandse nationale identiteit. De hoofdpersoon Beato, stamvader van de Bataven, werd door Hooft neergezet als een prins die liever in ballingschap leefde dan zijn volk in een burgeroorlog te storten. De parallel tussen de strijd van Beato en het conflict tussen Prins Maurits en raadspensionaris Van Oldenbarnevelt is snel gemaakt. Al gaf Hooft in zijn briefwisselingen geregeld commentaar op de actuele politieke situatie in de Republiek, toch wist hij zich een een onafhankelijke positie te verwerven. Door zich niet aan te sluiten bij een kerkgenootschap wist hij te voorkomen dat hij partij moest kiezen in het conflict tussen de remonstranten en de contra-remonstranten. In plaats van een actieve politieke carrière na te streven, legde Hooft zich meer en meer toe op de geschiedschrijving. Zijn *magnus opus*, het 27-delige *Nederlandsche Histoerien*, zou vanaf 1642 verschijnen. In een tijdsbestek van negentien jaar beschreef hij de periode 1555 tot 1584, van de troonafstand van Karel V tot aan de moord op Willem van Oranje.

Vijf jaar na de publicatie van zijn alom geprezen *Histoerien* overleed P.C. Hooft in Den Haag om vervolgens in de Nieuwe Kerk van Amsterdam te worden begraven. Op een steenworp van het door ons zo gekoesterde PC Hooft huis.

Vragen Staat Vrij

Interview met vakreferent Geschiedenis Annette de Weger

DOOR GERBEN SEGBOER - Een bepalend onderdeel van het PC Hoofthuis is natuurlijk de bibliotheek. Voor veel studenten is het een plek om te studeren, te slapen en (uiteraard) te telefoneren. Veel studenten zijn er niet van op de hoogte dat er, behalve de zichtbare medewerkers achter de uitleenbalie, nog meer medewerkers rondlopen in de krochten van de bibliotheek. Dit zijn de zogenaamde vakreferenten. Voor de opleiding Geschiedenis sprak Eindeloos met Annette de Weger.

Tijdens haar studie Geschiedenis aan de UvA eind jaren '60 werkte zij als kandidaat-assistent in de bibliotheek van het Historisch Seminarium op de Herengracht (in het gebouw waar nu het Kunsthistorisch Instituut gevestigd is, zaten vroeger de Amsterdamse historici). Sindsdien is zij eigenlijk niet meer uit de bibliotheek weggeweest. In haar functie als vakreferent voor de afdeling Geschiedenis & Regiostudies is zij o.a. verantwoordelijk voor de aanschaf van nieuwe boeken; ooit stond zij aan de wieg van het gevreesde zoekstelsel HinT (Historie in Titels). Bij menig student gaan de nekharen recht overeind staan bij de vermelding van allerlei elektronische databanken. "Begrijpelijk", zegt De Weger, "de Universiteit heeft er een handje van om regelmatig het volledige zoekstelsel op de schop te gooien, waarna studenten die in het eerste jaar hebben geleerd hoe ze met het systeem om moeten gaan, weer helemaal opnieuw moeten beginnen. Om die reden ben ik ook altijd beschikbaar voor vragen en problemen. Vaak zijn studenten huiverig om bij mij aan te kloppen, uit vrees dat ik hun vragen te dom vind. Maar geloof me, geen enkele vraag is dom en ook ik word af en toe wel eens gek van de diversiteit aan zoeksystemen. Dus schrijf maar op dat ze altijd langs mogen komen in kamer 201^E! Ook mijn collega, Wilma Goossen, is altijd bereid om vragen te beantwoorden." te beantwoorden."

Open bibliotheek

De Weger houdt zich, behalve met de Digitale Bibliotheek, voornamelijk bezig met de aanschaf en onderwerpselectie van nieuwe werken op het gebied van geschiedenis en regiostudies, zowel voor het PC Hoofthuis als voor de UB. Hiervoor wordt aan de twee vakreferenten geschiedenis een jaarlijks budget van bijna 40.000 Euro ter beschikking gesteld. Daarnaast is er nog een

fonds voor het aanschaffen van boeken die in geen enkele andere collectie in Nederland te vinden zijn. "Het unieke aan de bibliotheek van het PC Hoofthuis is natuurlijk dat het een open bibliotheek is. Het feit dat je door de collectie heen kunt lopen en zodoende zicht hebt op alle boeken over een bepaald onderwerp is voor studenten zeer voordelig. Deze open opstelling heeft ook absoluut mijn voorkeur en zal hopelijk ook in de aankomende bibliotheek voor Geesteswetenschappen aan het Binnengasthuisterrein zoveel mogelijk gerealiseerd worden."

Nieuw plaatsingssysteem

De Weger is erg enthousiast over de plannen voor een verenigde bibliotheek voor Geesteswetenschappen, al verwacht ze dat deze omschakeling niet gemakkelijk zal zijn. "Waarschijnlijk zal ik het niet meer meemaken, maar eerlijk gezegd ben ik daar niet erg rouwig om. Een dergelijke verhuizing heeft nogal wat voeten in de aarde. Het voornaamste probleem is dat men een geheel vernieuwd plaatsingssysteem gaat gebruiken. Alle boeken moeten omgenummerd worden naar dit nieuwe systeem, en geloof me als ik zeg dat dat geen pretje is! Het zal er voor studenten ook niet gemakkelijker op worden. Het systeem dat nu in de Bib. Geschiedenis gehanteerd wordt is een stuk overzichtelijker, maar daar staat tegenover dat één systeem voor alle vakgebieden natuurlijk verre te verkiezen is boven zes verschillende systemen, zoals nu in het PC Hoofthuis bestaan"

Haar enthousiasme werkt aanstekelijk deze naïeve Eindeloos-verslaggever begint bijna te geloven dat hij de eer heeft om dagelijks in de meest perfecte UvA-bibliotheek te mogen vertoeven. Maar gelukkig heeft De Weger ook een paar kanttekeningen bij haar lofzang. "Wat mij opvalt is dat er de laatste twee jaar steeds slordiger wordt omgesprongen

met de studieruimtes in deze bibliotheek. Voorheen werden de studieplekken nog redelijk netjes achtergelaten en heerste er rust en stilte, maar tegenwoordig struikel ik over al het afval dat men achterlaat. Van afgekloven appels tot colavlekken en van lege waterflesjes tot gebruikte zakdoekjes. Ik kan me daar vreselijk kwaad over maken!" Heeft deze verloedering toevallig iets te maken met de toenemende aantallen Rechten- en Economiestudenten die het PC Hoofthuis bevolken? De Weger: "Ach, zo sterk zou ik het niet willen stellen, maar het is wel opvallend dat het pas een jaar of twee geleden begonnen is. Dat is overigens rond dezelfde tijd dat buitenfacultatieve studenten hierheen begonnen te komen om te studeren...en te telefoneren." Is hier iets aan te doen? "Weinig. We hebben wel een tijdje gewerkt met toegangscontrole, zodat alleen Letterenstudenten toegang kregen tot de bibliotheek, maar dit bleek juridisch nogal moeilijk te liggen."

Geïmproviseerde moskee

Ervan uitgaande dat de bibliotheek een microscopische dwarsdoorsnede is van de samenleving, gebeuren er natuurlijk ook dingen die niets met de wetenschap te maken hebben. Zo vertelt De Weger dat er wel eens insluipers met messen zijn gesignaleerd en dat ook junks hun weg wisten te vinden in het PC Hoofthuis. Maar er zijn ook leuke herinneringen: "Er heeft hier een tijdje een Arabische meneer gestudeerd die meerdere malen per dag met zijn gebedskleedje door de bibliotheek heen wandelde om de juiste positie naar Mekka te vinden. Toevallig was dit voor de deur van een bibliotheekmedewerker, die vervolgens meerdere malen over hem struikelde bij het verlaten van haar kamer." De Universiteitsbibliotheek als geïmproviseerde moskee, de SP-fractie zou trots zijn op dit toonbeeld van multiculturaliteit.

MELCHIOR: 'Top PC'

Of ik mee wilde werken met een themanummer over het PC Hoofthuis? Dat is hetzelfde als Rob O. vragen of 'ie het ziet zitten om samen met een minderjarige illegale Poolse ladyboy onze belastingcenten weg te snuiven... Natuurlijk wil ik dat! De moeder onder alle themanummers, de Mike Tyson van de faculteiten, de gekonfijte fazantenboutjes van alle mensa's, hoe kan ik dat nou weigeren? Nachtenlang heb ik wakker gelegen, wachtend op de dag dat de hoofdredacteur dit thema bekend zou maken. En nu is het eindelijk zover. Visies van volle liften schieten door mijn hoofd, kwarkbolletjes dansen op mijn netvlies heen en weer. Een trappendoolhof, gevuld met mintgroene aquaria.

Bladzijden vol met PC Hoofthuiswetenswaardigheden voor je. Fascinerend. Bewaar dit nummer, over 45 jaar is het goud waard. Mijn beperkte bijdrage aan dit roemrijke themanummer zal bestaan uit een top-zoveel. Bij gebrek aan een positieve toekomstvisie ontkomen we tegenwoordig niet meer aan lijstjes van dingen die vroeger beter en leuker waren. Ik denk aan de Top 2000, de Grote Nederlander-reeks, I love the 80's en natuurlijk niet te vergeten SBS6's honderd-en-één meest spraakmakende showbizzkoppels aller tijden. In navolging

van deze illustere voorbeelden volgt hier mijn bescheiden lijstje van plekken in en rondom het PC Hoofthuis die de moeite waard zijn om te bekijken en/of te ervaren:

Op 4: Het Multatulibankje: als je ooit de aspiratie hebt om in het televisieprogramma 6Pack te komen, hoef je slechts een halfuurtje te wachten of de kleine neger, de dikke bierbuik en de blonde stoot komen voorbij huppelen. Tevens een uitstekende locatie om gesprekken af te luisteren tussen UvA-docenten die het tentamen van de volgende dag doormenen.

Op 3: Lokaal 560 met uitzicht op de Westertoren: Tijdens college kun je wegdromen bij de romantiek van de Jordaan. Tot mijn grote verbazing heb ik ooit het carrillion een medley van Frans Bauer horen klingelen. Maar het kon ook André Hazes zijn geweest. Of de Smashing Pumpkins. Met een beetje geluk zie je twee parende duiven in de dakgoot om het romantische gevoel dat dan toch al meester van je is nog wat te vergroten.

Op 2: Bibliotheek tweede verdieping met uitzicht op de achterdeur van Magna Plaza: Om het kwartier komt er een overijverige Melketier langs die zijn boete-quota van die dag nog niet heeft gehaald en daarom elk dubbelgeparkeerd

looprekje zonder pardon op de bon slingert. Eén van de weinige plekken waar Gestapo-praktijken nog altijd hoogtij vieren. Zelf aan den lijve ondervinden kan ook: laat je blikje of boterham langer dan vijf minuten op tafel liggen en prompt duikt er een medewerker uit de kasten om je met rotzooi en al te terroriseren.

Op 1: Villa Zeezicht, 's winters tafel bij het raam, 's zomers op de brug: Een prima plek om ongelukken te zien gebeuren. Van alle kanten komt verkeer dat op totaal ongegronde redenen claimt voorrang te hebben. De strategische opstelling van de tafels zorgt er voor dat je al van mijlenver ziet aankomen wie en wat er gaat botsen. De mooiste momenten worden verzorgd door toeristen die de steilheid van de brug verkeerd inschatten en halverwege hun Alpe d'Huez beproefing letterlijk omvallen. Ook invalidenwagens falen dikwijls voor de hellingproef. De immens trage bediening zorgt er voor dat je minimaal een uur mag genieten van alles wat er op en om de brug gebeurt. Maar het mooiste van deze plek blijft toch het uitzicht op de postmoderne neo-romaanse gevel van ons aller PC Hoofthuis.

advertentie:

Elke dinsdag Kleio borrel in :

Prinsengracht 96-98

Elke dag open van

20.00 - 03.00

vr. & za. - 04.00

Tel.: 020-6221864

BEWAKER VAN DE TOREN VAN BABEL

DOOR REMCO GROOT - Normaal gesproken wordt het PC Hoofthuis door de redacteurs gebruikt als een postmodernistische studietempel, waarin wordt gestudeerd, getelefoneerd en schaapachtig naar de docent wordt gekeken alsof de Negatieve Dialectiek van Adorno werkelijk het heetste hangijzer van de laatste twintig jaar is. We zien het PC Hoofthuis als een gebouw waarin we veel te lang bezig zijn met onze studie, het bolwerk waar kennis te vergaren is. Hoe zit het echter met de organisatie achter de schermen? Met de portier bijvoorbeeld.

We hebben het hier over de 29-jarige Jelmar Groot (géén familie van bovengetekende), een bijna afgestudeerd filosofiestudent. Hij is in het portierspluche beland via een niet nader te noemen uitzendbureau, waar ze voor studenten een portierspool hebben. De meeste taken die worden uitgevoerd vinden achter de balie plaats, zoals telefoontjes aannemen en doorverbinden, receptiewerkzaamheden, op het knopje te drukken zodat je hoort: “Attentie! De bibliotheek gaat over 15 minuten sluiten. Wil iedereen de bibliotheek verlaten?” En vooral het hoi-en-doei zeggen. Daarnaast moeten er pakjes bezorgd en lampen verwisseld worden.

Veel is mooi, maar niet alles

Over het PC Hoofthuis als gebouw is Jelmar vol lof: hij vindt het een heel mooi gebouw, waarin erg veel licht is. “Het is heel ruimtelijk, heel blij qua sfeer ook, met een vrije stroom van energie. Alles stroomt er doorheen. Er zijn weinig gesloten hokjes in het PC Hoofthuis. Op het dak staan is ook een prachtige ervaring; je hebt daar een leuk uitzicht over Amsterdam.”

Maar: Het PC Hoofthuis is natuurlijk wel veranderd. Zo is de kantine van binnen van compleet nieuw meubilair voorzien, inclusief een lekkere luie loungehoek, alwaar je kan kijken naar onzinnige tegeltjes die veranderen in blauw-rood-groen-geel enz. “Die tegeltjes zijn alleen leuk als je aan het trippen bent,” aldus Jelmer. Over de nieuwe portiersbalie is hij niet onverdeeld positief. “De balie is op zich wel mooi, maar het directe zicht op de mensen die vanaf de Spuistraat maar binnen komen is verdwenen. Je ziet iemand alleen nog maar van de achterkant, en dan is het niet meer te zien of iemand een student is of een heroïnespuiter.”

“Eigenlijk is het PC Hoofthuis een beetje zoals de toren van Babel. Een gebouw dat de plannenmakers soms vervult met een hoogmoed die tot in de he-

mel reikt, maar in werkelijkheid is het nooit af. Er wordt veel geklaagd over de luxe die het PC Hoofthuis steeds meer gaat uitstralen (nieuwe kantine, portiershoek, red.), terwijl er aan de andere kant een personeelsstop is. En dat is inderdaad echt schrijnend.” Die personeelsstop valt overigens te verklaren door het samengaan van de dienst facilitaire zaken en ICT, en door de vestiging van een helpdesk op het PC Hoofthuis.

Waar we het allebei over eens zijn is dat er een verbod op voortdurend bellen de rechtenstudenten in de bibliotheek tijdens de tentamenweken moet komen. Als ze niet bellen dan zitten ze alleen maar na te kateren van een of ander bruut feest. Aan het einde van de dag mag je blij zijn als ze vijf bladzijden hebben gelezen. Ze mogen helaas niet tegengehouden worden, vertelt Jelmer, want er was ooit iemand die na het instellen van zo’n verbod met een rechtszaak dreigde. Uit ervaring weet hij overigens dat ze zich in hun eigen bibliotheek precies hetzelfde gedragen.

Balie

Zoals eerder gezegd, word je achter de balie gezien als een soort receptionist. Je bent het eerste aanspreekpunt voor mensen met een vraag. Als een Tineke de Nooy die een of andere magneet aan een touwtje als sieraad aanprijst, vroeg ik hem: “Wat is de meest gestelde vraag?” Het antwoord bleek voor de hand te liggen. Men vraagt hem veel waar kamer zoveel te vinden is of waar lokaal huppeldepup nu is. Daarnaast zijn er altijd de vragen die je krijgt van mensen die niet bekend zijn met het academisch kwartiertje. Zo’n vraag luidt dan ook heel voorspelbaar: “Waarom is er niemand in zaal X?”

Naast mensen die vragen zijn er ook mensen die klagen. Behalve het gemopper over de vreemde verhouding tussen het budget voor verbouwingen en het budget voor personeel hoor je ook veel

klachten over de vermeende houtje-touwtjesorganisatie van de UvA. Jelmer: “Die klacht vind ik onterecht. De mensen weten van tevoren waar ze aan beginnen. Als ze vinden dat het allemaal optimaal geregeld moet zijn, moeten ze maar naar de VU gaan. Bovendien zijn de medewerkers hier heel aardig. Ze zijn altijd bereid je te helpen.”

Het werk kan af en toe ook tot sleur en irritatie leiden. Zo was bij de aanbouw van de nieuwe balie de receptie verplaatst. De opwaardeermachine voor print- en kopieerkaarten heeft men toen niet meeverhuisd. Dit ongemak heeft geleid tot dagelijks misschien wel honderden mensen, aan wie je moest uitleggen dat de dichtstbijzijnde automaat in het Bungehuis was. “De functie wordt zo behoorlijk stompzinnig. Bovendien is het een grote extra belasting boven op je andere taken”.

Verder komen er ook mensen in het gebouw die niet voor iets universitairs komen. Sommigen om in de WC te spuiten, anderen zijn compleet verward, en dan mag je vervolgens de sociale dienst of iets dergelijks bellen om ze verder te helpen.

Altijd blijven lachen

Al met al, je maakt nog eens wat mee daar bij de ingang. Hoofdzaak is dat je altijd moet blijven lachen. Al is het alleen maar omdat je als portier in deze tijd een vaste baan hebt waarmee je financieel het hoofd boven water kunt houden.

SPITSUUR IN DE LETTERBAK

DOOR ANNEMARIE BOS - **Dagelijks wordt op de vijfde verdieping van het PC Hoofthuis driftig Geschiedenis bedreven. Een van de personen die de afdeling Geschiedenis draaiende houdt is Fred Beijen. Enthousiast vertelt hij over de dagelijkse realiteit van werken aan de faculteit. “Ik vind het PC Hoofthuis een mooi gebouw dat past in zijn omgeving. Vooral het aangezicht vanaf de Singelkant is erg aangenaam.”**

Een van de bijnamen van het PC Hoofthuis is de ‘Letterbak’. Deze stamt nog uit de tijd dat de Faculteit in plaats van Geesteswetenschappen nog Faculteit der Letteren heette. “Ik vind dit een hele mooie benaming. Aan de Spuistraatkant heeft het PC Hoofthuis allemaal inhammen en dan kun je je zo’n letterbak wel voorstellen. Ik vind dit een mooi beeld, dat goed bij het gebouw past.” aldus Fred Beijen.

Beijen werkt al zo’n vier jaar bij de faculteit en vervult twee functies. Hij is ‘secretaresse’ oftewel secretariaatsmedewerker voor Nieuwste en Nederlandse Geschiedenis. Daarnaast is hij assistent van secretaris-beheerder Sabine Rummen, die de financiële, personele en logistieke zaken regelt voor alle leerstoelgroepen van Geschiedenis. Dus voor logistieke zaken, ICT problemen en financiën kom je bij hem terecht.

“Ik begin ’s ochtends mijn dag met de post, ik haal koffie, ik kijk of het kopiëerapparaat het doet enzovoort. Dit zijn allemaal praktische zaken zodat mensen meteen aan de slag kunnen en niet direct

tegen een tekort aan papier of toner voor de printer aanlopen.” Dan komt het een beetje op gang. Het zijn meestal de kleine onverwachte problemen waar Beijen een oplossing voor moet vinden. “Als er een computer ontploft of er een verhuizing georganiseerd moet worden, dan regel ik dat.”

Veel voorkomende problemen zijn telefoniestoringen, computerproblemen, kapotte kopieerapparaten en zelfs knipperende lampjes die mensen storen bij hun werk. Ook verwerkt Beijen aanvragen voor nieuwe computers of nieuw meubilair. Huisvestingsproblemen komen ook steeds meer voor. De gastonderzoekers, nieuwe docenten of AIO’s moeten ergens worden ondergebracht. “We moeten heel veel inschuiven, en dat vindt niet altijd iedereen even prettig. Het is echt passen en meten. Maar als je je ruimte slim inricht dan kan het nog steeds.”

Toch is Fred Beijen van mening dat het PC Hoofthuis te klein is geworden. Het aantal studenten en docenten dat van het PC Hoofthuis gebruik maakt is met

de jaren sterk gegroeid. Hierdoor zijn de collegezalen eigenlijk te klein geworden. Ook is heel goed zichtbaar dat er spitsen zijn, vlak voor en vlak na colleges. “In de spitsen die er zijn, kun je beter de trap nemen dan gaan staan wachten op de liften. Dat is wel eens irritant, maar dat doet wat mij betreft verder niets af aan de kwaliteit van het gebouw.”

De bewegwijzering in het PC Hoofthuis is volgens Beijen slecht. Maar dit is voor een deel ook te wijten aan de constructie van het gebouw die soms niet echt praktisch is. De trappen zijn bijvoorbeeld moeilijk te vinden. “Ik denk dat als er een echte calamiteit plaatsvindt, er aardig wat mensen zouden kunnen zijn die de weg kwijtraken. Maar aan de bewegwijzering wordt gewerkt”.

Zeggen dat het PC Hoofthuis te klein is, is één ding, maar een nieuw onderkomen vinden weer heel wat anders, weet ook Fred Beijen “Je kan wel zeggen dat het PC Hoofthuis te klein is, maar waar moet je dan naar toe?”

HET LIJSTJE VAN...

DOOR MICHA MOS - **Als vervolg op de vraag om lijstjes van Grote Nederlanders lichten mensen hun lijstjes toe. Als tweede in de serie: eerstejaars student geschiedenis, journalist van het Amsterdams Stadsblad en Wamberto-fan Daniël Knegt. “Drie vrouwen is misschien een beetje aan de vele kant ja.”**

Hartelijk word ik ontvangen door Daniël in zijn huis in de Baarsjes. Als hij hoort dat Algerije-Marokko te zien zal zijn tijdens het interview, zet hij enthousiast de televisie aan. Het staat nog 0-0.

“Ik wilde graag iemand uit de tijd van de tachtigjarige oorlog in mijn lijstjes zetten”, vertelt Daniël. “Kenau Hasselaar is daar wat mij betreft bij uitstek geschikt voor als symbool van het verzet tegen de Spanjaarden. Ik zou Willem van Oranje er niet zo snel inzetten. Ten eerste is het een Fransoos en ten tweede is

het een edelman die handig inspeelde op de gevoelens die onder het volk leefden. Kenau is veel meer iemand van het volk.” Bij de vraag of Hasselaar niet als mythe moet worden beschouwd is Daniël beslist. “In zo’n geval moeten we uitgaan van de geschiedenisboekjes en daarin staat de rol van Kenau toch duidelijk beschreven.”

Bij zijn keuze voor de negende plaats heeft Daniël nog wel een kritische noot te kraken. “Ik vind Multatuli inmiddels enigszins gedateerd. Wel was hij in zijn

tijd een pionier. Bovendien was hij een eerste aan-

zet in het kritisch denken over de koloniale tijd. Ook beschouw ik hem als een groot schrijver; reden genoeg dus om hem in de top 10 te zetten.” Daniël werpt een blik op de tv waar de stand nog altijd 0-0 is. “Erg veel gebeurt er niet, geloof ik.”

Het lijstje van Daniël:

10. Kenau Hasselaar
9. Eduard Douwes Dekker
8. Jan Steen
7. Louis van Gaal
6. Hella Haasse
5. Joop den Uijl
4. Annie M.G. Schmidt
3. Berlage
2. Desiderius Erasmus
1. Rembrandt van Rijn

Lees verder op de volgende pagina

Vervolg van de vorige pagina

“Jan Steen is meer een persoonlijke keuze”, aldus Daniël: “ik heb me vroeger in hem en in zijn werk verdiept en dat sprak me erg aan. Jan Steen is een van de zeer weinige schilders die iets laat zien van het leven van de gewone mens. Ik vind het wel jammer dat hij er altijd een stichtelijke boodschap mee kwijt moest. Een lege eierdop onder aan een schilderij om de eindigheid van alles te symboliseren bijvoorbeeld.”

Daniël heeft Louis van Gaal op nummer zeven gezet, ongetwijfeld een keuze die hij nog een aantal maal zal mogen verdedigen. “Van Gaal is de beste trainer die ik ken. Hij heeft met Ajax ongelofelijke dingen gepresteerd en ik vind hem een erg sterke persoonlijkheid. Ook is mijn keuze voor Van Gaal een beetje een reactie op Johan Crujff. Ik vind dat Crujff de laatste jaren steeds vaker vervalt in afbraakcommentaar, zeker tegen Van Gaal.”

Zijn eerste schrijfster heeft Daniël op zes gezet: Hella Haasse. “Ook dit is weer een wat persoonlijker keuze. Hella Haasse is mijn favoriete schrijfster. Ik vind haar boeken erg sterk vanwege de manier waarop zij persoonlijkheden weet te beschrijven. Ook de manier waarop Haasse vertelt over de onderlinge verhoudingen van haar personages, bijvoorbeeld in ‘De Ingewijden’ spreekt mij zeer aan.

Op nummer vijf vinden we de enige politicus terug in Daniël’s top 10. “Joop den Uijl moest ik ook in mijn top 10 zetten. De manier waarop hij plannen en ambities uitvoerde vind ik erg goed. Dat hij een heel goede politicus was zie je ook aan het feit dat hij vier jaar regeerde en vervolgens de verkiezingen overtuigend won – dat gebeurt zelden in de Nederlandse politiek.” Op de vraag of hij de vernieuwingsgezindheid van Joop den Uijl ook niet te vergelijken vindt met die van Pim Fortuyn, reageert Daniël furieus. “Ik wil er niet al te veel over zeggen, maar het feit dat sommige mensen die vergelijking durven maken vind ik al schokkend. Ik vind het ongelooflijk dat

mensen Joop den Uijl met zijn inhoud naast Pim Fortuyn durven zetten, die volgens mij totaal geen inhoud had.”

Het gesprek wordt lichter van toon als we op nummer vier bij de tweede schrijfster aankomen: Annie M. G. Schmidt. “Ik ben groot geworden met de liedjes, versjes en verhalen van Annie”, vertelt Daniël, die vervolgens spontaan ‘Beren in de kelder’ begint te reciteren. “Ik denk daar graag aan terug, net als velen, vermoed ik. Daarom verdient zij voor mij een plek in de top 10.”

Op drie vinden we de enige architect in het lijstje terug: Berlage (Daniël: “ik weet alleen zijn voornaam niet”). “Belage heeft bepaald hoe Amsterdam er voor een groot gedeelte uitziet. Hij heeft volkswijken dramatisch veranderd en als de klap op de vuurpijl vind ik het

nog mooi ook.” “Ik zou niet willen zeggen dat mensen in de middeleeuwen waren en daarna opeens slim werden”, zegt Daniël over zijn nummer twee, “maar Erasmus heeft wel voor een heleboel nieuwe invalshoeken gezorgd, die mensen daarvoor niet hadden. Ook hij is echt een pionier, vind ik, en één van de

eerste echte Europeanen.”

Over zijn nummer één hoefde Daniël eigenlijk geen moment na te denken: Rembrandt. “Rembrandt is één van de allergrootste schilders aller tijden en zet alle andere Nederlandse schilders in de schaduw. Van Gogh en Vermeer vind ik meer voor toeristen. Rembrandt is eeuwen een voorbeeld voor schilders geweest en is dat nu nog steeds.”

Als Daniël terug kijkt naar zijn lijstje vallen hem een paar dingen op. “Drie vrouwen? Misschien is dat wat aan de vele kant, ja. Vrouwen werden immers voor de twintigste eeuw nog buitengesloten, ook uit de geschiedenis.” Ook valt hem op dat hij veel kunstenaars heeft en maar één staatsman. “Ik denk dat een groot kunstenaar langer zal blijven hangen dan een groot staatsman, zeker op de echt lange termijn.”

Colofon

EINDELOOS is een onafhankelijke periodiek van voor de studierichting Geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam en is gelieerd aan de studievereniging Kleio. **EINDELOOS** verschijnt eens per twee weken en is beschikbaar voor alle geschiedenisstudenten en –docenten.

Hoofredactie

Errik Buursink

Eindredactie

Errik Buursink

Ivo Klamer

Edward Liddiard

Vormgeving

Rachel Jobels

Errik Buursink

Redactie

Annemarie Bos

Remco Groot

Rachel Jobels

Ivo Klamer

Edward Liddiard

Luc Meeuwis

Micha Mos

Gerben Segboer

Emil Tuytel

Leontien Watzema

Medewerkers

Melchior Bussink

Drukkerij

Universiteit van Amsterdam

Iedereen kan schrijven voor **EINDELOOS**. De redactie zoekt artikelen op het gebied van geschiedenis, de actualiteit, politiek, cultuur en onze opleiding, faculteit en universiteit. Ook opiniestukken, goede columns en reacties op artikelen zijn welkom.

Adres: Spuistraat 134, kamer 557,
1012 VB Amsterdam

E-mailen kan ook:
eindeloos_uva@hotmail.com